

รายวิชา การออกแบบและเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว22105 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนุกกับการแก้ปัญหา

เรื่อง วิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี,
เลือกวิธีการแก้ปัญหา

ครูผู้สอน ครูเจนจิรา โคตรวงศ์

วิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี, เลือกวิธีการแก้ปัญหา

ทบทวนบทเรียน

ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง เจาะลึกปัญหาด้วย 5W1H
ตอนที่ 2 ถึงหัวข้อสรุปกรอบของปัญหา

คุณตาอินทร์ ต้องการหาวิธีหยุดเมล็ดข้าวโพด
บนพื้นที่ 350 ตารางวา ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วัน
โดยใช้แรงงานน้อยและต้นทุนต่ำเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง

ทบทวนบทเรียน

นำเสนอกิจกรรมที่ 2

เรื่อง เก็บข้อมูล สร้างทางแก้

คำถามชวนคิด

หากมีวิธีการแก้ปัญหามากหลายวิธี
แต่จำเป็นต้องเลือกมาเพียง 1 วิธี
ที่เหมาะสมที่สุด นักเรียนจะใช้อะไร
เป็นเกณฑ์ในการเลือก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา
2. เลือกแนวทางการแก้ปัญหาภายใต้เงื่อนไขและทรัพยากรทางเทคโนโลยี
3. เห็นประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
ในการนำมาใช้แก้ปัญหา

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ต้องคำนึง
ในการแก้ปัญหา เพราะจะทำให้การทำงานนั้นสำเร็จ
และแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการ

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

1. คน

เป็นทั้งผู้ใช้และผู้สร้างเทคโนโลยี ในกระบวนการแก้ปัญหา
นั้นคนเป็นผู้ใช้ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการวิเคราะห์
ตัดสินใจ และดำเนินการจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

2. ข้อมูลและสารสนเทศ

ข้อมูลได้มาจากแหล่งเรียนรู้ หากนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ มาวิเคราะห์ ประมวลผล และแปลความหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง จะสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาและตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

3. วัสดุ

การแก้ปัญหาที่ต้องลงมือสร้างชิ้นงานจำเป็นจะต้องใช้วัสดุเป็นส่วนประกอบ การเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับเงื่อนไขและข้อกำหนดของงานจึงมีส่วนสำคัญเนื่องจากวัสดุแต่ละประเภทมีสมบัติที่แตกต่างกัน

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

4. เครื่องมือและอุปกรณ์

เป็นสิ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานมีความสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ และถูกต้อง การพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาจึงควรคำนึงถึงข้อจำกัดหรือความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

5. พลังงาน

พลังงานในการขับเคลื่อนหรือทำให้ทรัพยากรอื่น ๆ ดำเนินการไปจนกระทั่งได้ชิ้นงานที่ต้องการ รวมทั้งเป็นพลังงานที่ทำให้ชิ้นงานนั้นทำงานได้ โดยทั่วไปในการสร้างชิ้นงาน มักต้องใช้พลังงานไฟฟ้า

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

6. ทุน

เงิน งบประมาณ ทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหาบางกรณีอาจใช้ทุนเป็นจำนวนมากจึงต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการเลือกใช้ด้วย

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

7. เวลา

เวลาเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหา หากมีความจำเป็นต้องแก้ปัญหาในระยะเวลานั้นๆ อาจต้องเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่แตกต่างจากการแก้ปัญหาระยะยาว

ศึกษาตัวอย่าง

การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของ
อุปกรณ์บีบอัดขยะตามตารางวิเคราะห์ทรัพยากร
ทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์บีบอัดขยะ

ในใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

กิจกรรม

ตารางวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์บีบอัดขยะ

ที่	แนวทางการแก้ปัญหา	ทรัพยากรทางเทคโนโลยี						
		คน	ข้อมูลและสารสนเทศ	วัสดุ	เครื่องมือและอุปกรณ์	พลังงาน	ทุน	เวลา
1	บีบอัดขยะโดยใช้หลักการของการของคาน	ใช้ผู้ที่มีความรู้และทักษะด้านคานและโมเมนต์ของแรง	ใช้ข้อมูลด้านคานและโมเมนต์ของแรง	ใช้วัสดุที่แข็งแรงไม่เป็นสนิม	ใช้เครื่องมือช่างพื้นฐาน	ใช้แรงคนในการบีบอัด	ใช้ทุนในการจัดซื้อวัสดุที่ใช้ทำโครงสร้างของคาน	กระบวนการสร้างไม่ซับซ้อนจึงใช้เวลาน้อย
2	ใช้ผู้ที่มีความรู้และทักษะด้านกลไก scissors และ เซ็นเซอร์	ใช้ผู้ที่มีความรู้และทักษะด้านกลไก scissors และ เซ็นเซอร์	ใช้ข้อมูลด้านกลไก scissors และ เซ็นเซอร์	ใช้วัสดุที่แข็งแรงไม่เป็นสนิมในการทำกลไก	ใช้เครื่องมือช่างพื้นฐานใช้โซลาร์เซลล์ และ เซ็นเซอร์	ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ที่แปลงเป็นพลังงานไฟฟ้าในการบีบอัด	ใช้ทุนในการจัดซื้อโซลาร์เซลล์ เซ็นเซอร์ แผงวงจร ควบคุม	กระบวนการสร้างไม่ซับซ้อนจึงใช้เวลาน้อย
3	บีบอัดขยะโดยใช้ระบบไฮดรอลิก	ใช้ผู้ที่มีความรู้และทักษะมาก เช่น กลศาสตร์ไฟฟ้า	ใช้ข้อมูลด้านกลศาสตร์ไฟฟ้า	ใช้วัสดุที่แข็งแรงไม่เป็นสนิมทำแผ่นบีบอัด	ใช้เครื่องมือช่างและระบบไฮดรอลิก	ใช้พลังงานไฟฟ้าขับเคลื่อนระบบไฮดรอลิก	ใช้ทุนในการจัดซื้อระบบไฮดรอลิก	กระบวนการสร้างซับซ้อนจึงใช้เวลามาก

ตารางวิเคราะห์

ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์บีบอัดขยะและสรุปจากการวิเคราะห์การเลือกแนวทาง ในใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

ตัวอย่างการวิเคราะห์

ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์บีบอัดขยะ

อุปกรณ์บีบอัดขยะ

โดยแก้ปัญหาขยะล้นถังขยะ

ในโรงเรียนตามกระบวนการ

การออกแบบเชิงวิศวกรรม

ที่มา :: จากหนังสือเรียน สสวท วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี ม.2

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

ตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

แนวทางที่ 1 การบีบอัดขยะโดยใช้หลักการของคาน

แนวทางที่ 2 การบีบอัดขยะด้วยกลไก scissors

แนวทางที่ 3 การบีบอัดขยะโดยใช้ระบบไฮดรอลิก

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

แนวทางที่ 1 การบีบอัดขยะโดยใช้หลักการของคาน

ใช้กลไกการทำงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ใช้เวลาในการสร้างไม่นาน มีค่าใช้จ่ายต่ำ ใช้แรงคนในการทำงานของอุปกรณ์จึงไม่มีค่าใช้จ่าย กลไกใช้หลักการของคานที่ช่วยในการผ่อนแรง ทำให้ออกแรงไม่มากในการบีบอัดขวดพลาสติก

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

แนวทางที่ 2 การบีบอัดขยะด้วยกลไก scissors

ใช้กลไกการทำงานไม่ซับซ้อน แต่มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนไหวจำนวนมาก ทำให้การสร้างใช้เวลามากกว่าแนวทางที่ 1 และมีความเสี่ยงต่อการทำงานที่ผิดพลาด นอกจากนี้ยังต้องมีค่าบำรุงรักษา ในการใช้งาน เนื่องจากมีอุปกรณ์ เช่น เซ็นเซอร์ ระบบไฟฟ้า

ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

แนวทางที่ 3 การบีบอัดขยะโดยใช้ระบบไฮดรอลิก

แนวทางนี้มีประสิทธิภาพในการบีบอัดสูง ต้องใช้ผู้ที่มีความรู้และ ทักษะเฉพาะ มีกระบวนการสร้างที่ซับซ้อน จึงใช้เวลานานในการสร้าง

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเลือกแนวทางการแก้ปัญหา
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สนุกกับการแก้ปัญหา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง วิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี
รายวิชา การออกแบบและเทคโนโลยี รหัสวิชา ว22105 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมาชิกกลุ่มที่ .....

1. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....	2. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....
3. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....	4. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....
5. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....	6. ชื่อ - นามสกุล.....	เลขที่.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่และร่วมกันอภิปรายว่า จากตารางวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์
บีบอัดขยะ ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี หากเป็นนักเรียนเองนักเรียนจะเลือก
แนวทางใด เพราะเหตุใด อธิบายเหตุผลประกอบ

แนวทางที่กลุ่มนักเรียนเลือก

- ☐ แนวทางที่ 1 การบีบอัดขยะโดยใช้หลักการของคาน
- ☐ แนวทางที่ 2 การบีบอัดขยะด้วยกลไก scissors
- ☐ แนวทางที่ 3 การบีบอัดขยะโดยใช้ระบบไฮดรอลิก

เพราะเหตุใด อธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 3

เรื่อง การเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

สามารถดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

คำชี้แจงของกิจกรรม ตอนที่ 1

นักเรียนจับคู่และร่วมกันอภิปรายว่า จากตารางวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยีของอุปกรณ์บีบอัดขยะ ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี หากเป็นนักเรียนเอง นักเรียนจะเลือกแนวทางใด เพราะเหตุใด อธิบายเหตุผลประกอบ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี 7 ด้าน เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา การหยุดเมล็ดข้าวโพดให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วันและตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมภายใต้สภาพแวดล้อมหรือบริบทของกลุ่มตนเอง พร้อมให้เหตุผลประกอบ

การวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี

ที่	แนวทาง การแก้ปัญหา	ทรัพยากรทางเทคโนโลยี						
		คน	ข้อมูล สารสนเทศ	วัสดุ	เครื่องมือ และอุปกรณ์	พลังงาน	ทุน	เวลา
1								
2								
3								

หมายเหตุ ในการพิจารณาทรัพยากรแต่ละด้าน จะพิจารณาเฉพาะองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น หากทรัพยากรทางเทคโนโลยีด้านใดไม่ได้เป็นองค์ประกอบหลักก็อาจไม่นำมาพิจารณาได้

แนวทางการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจเลือก คือ.....
เหตุผล คือ

.....
.....
.....

ใบกิจกรรมที่ 3

เรื่อง การเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

สามารถดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเลือกแนวทางการแก้ปัญหา

คำชี้แจงของกิจกรรม ตอนที่ 2

ให้นักเรียนวิเคราะห์ทรัพยากรทางเทคโนโลยี 7 ด้าน
เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา การหยุดเมล็ด
ข้าวโพดให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วันและตัดสินใจเลือกแนวทาง
ที่เหมาะสมภายใต้สภาพแวดล้อมหรือบริบทของกลุ่มตนเอง
พร้อมให้เหตุผลประกอบ

นำเสนอกิจกรรมที่ 3

เรื่อง การเลือกแนวทาง

การแก้ปัญหา

สรุปกิจกรรม

การเลือกแนวทางการแก้ปัญหาภายใต้เงื่อนไขและ
ทรัพยากรเทคโนโลยีของท้องถิ่น ช่วยให้สามารถ
ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่า

สรุปกิจกรรม

เหมาะสมกับบริบทจริง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
และสร้างสรรค์ พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์และ
ใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ออกแบบอย่างไรดี

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. บัตรภาพ
2. ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง ออกแบบการแก้ปัญหา
3. ใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง คิดนอกกรอบ ออกแบบไอเดีย

สามารถดาวน์โหลดใบกิจกรรมและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

